

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa Z. K.
przeciwko Z. Ł. i B. K. o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym 27 lutego 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 18 stycznia 2022 r., sygn. akt V ACa 162/19,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. przyznaje adwokatowi P. G. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnemu w Katowicach kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) złotych, w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 18 stycznia 2022 roku w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko Z. Ł. , B. K. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłanki z art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia w sprawie oraz oczywistą zasadność skargi.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruuujących to

zagadnienie (zob. postanowienia SN z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący wskazał, że zagadnienie prawne sprowadza się do wyjaśnienia problemu wiążącego się jednocześnie z potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości związanego z art. 367 § 3 k.p.c. oraz art. 15zzs1 ust. 1 pkt 4 tarczy antykryzysowej, co jednocześnie skutkuje nieważnością postępowania. Zwrócił uwagę na problem, czy konstytucyjna i traktatowa zasada prawa do sądu, może być naruszana ustawą epizodyczną, której ratio nie zasługuje na aprobatę.

Po pierwsze należy wskazać, że przesądzenie dopuszczalności wprowadzenia składu jednoosobowego przez ustawodawcę wiąże się z badaniem konstytucyjności regulacji co nie należy do kompetencji Sądu Najwyższego.

Po drugie aczkolwiek kolegalność składu orzekającego, będąca ugruntowaną zasadą w postępowaniach odwoławczych, zapewnia wyższy standard kontroli odwoławczej, pozwala bowiem na kształtowanie się decyzji w drodze dyskursu i ścierania stanowisk, umacnia bezstronność, niezależność i niezawisłość orzekania oraz zwiększa legitymację rozstrzygnięcia sądu w odbiorze społecznym, a tym samym jest pożądana z punktu widzenia właściwej ochrony praw stron i uczestników postępowania (zob. uchwały SN z 1 lipca 2021 r., III CZP 36/20, OSNC 2021, Nr 11, poz. 74 i z 7 grudnia 2021 r., III CZP 87/20, Biul.SN 2021, nr 12, s. 8 oraz postanowienie SN z 15 grudnia 2021 r., III CZP 91/20) nie oznacza to jeszcze, że rozpatrywane odstępstwo od zasady kolegalności jest równoznaczne z naruszeniem (zwłaszcza oczywistym) art. 45 ust. 1 Konstytucji (zob. postanowienie SN z 29 kwietnia 2022 r., III CZP 77/22).

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08, z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienia SN: z 5 września 2008 r., I CZ 64/08; z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08).

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w naruszeniu naruszenie przez Sąd II instancji art. 378 § 1 k.p.c. poprzez nierozpoznanie wszystkich zarzutów apelacji powoda, tj. pominięcie w toku rozpoznawania sprawy w postępowaniu odwoławczym zarzutu wskazanego w punkcie 2 apelacji powoda podnoszącego naruszenie przez Sąd pierwszej instancji, z art. 299 k.p.c. poprzez ograniczenie dowodu z przesłuchania stron jedynie do przesłuchania pozwanych, w sytuacji, gdy nieobecność powoda na rozprawie w dniu 11 września 2018 r. była usprawiedliwiona jego obecnością na innej wcześniej zaplanowanej rozprawie oraz nie zostały wyjaśnione wszystkie fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Tymczasem Sąd Apelacyjny wskazał, że za uzasadniony uznać należało zarzut dotyczący pominięcia dowodu z przesłuchania powoda w charakterze strony, jednakże trafność tego zarzutu pozostała bez wpływu na ocenę Sądu pierwszej instancji w zakresie roszczeń powoda, gdyż zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania powoda nie stanowi samo przez się o wadliwości zaskarżonego wyroku.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, a także § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie – mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19 – przyznał adwokatowi P. G. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w Katowicach kwotę 8100 zł złotych w tym należny podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

